

MINISTERIET FOR
BØRN OG
UNDERVISNING

Råd og vink om introducerende undervisning

almen voksenuddannelse

marts 2013

Indhold

0.0 Identitet.....	4
1. Formål.....	4
2. Faglige mål og fagligt indhold.....	5
2.1 Faglige mål	5
2.2 Indhold	8
3. Tilrettelæggelse	10
3.1 Didaktiske principper	10
3.2 Arbejdsformer	10
3.3 It	11
4. Evaluering.....	11
5. Paradigmatiske eksempler	13
Eksempel 1: Læringskompetencer	13
Eksempel 2: Skriftlighed	14
6. Bekendtgørelsesændringer pr. 1. august 2012.....	15

Råd og vink om introducerende undervisning (Januar 2013)

Inden for almen voksenuddannelse (avu) tilrettelægges uddannelsesforløb med udgangspunkt i den enkelte kursists forudsætninger og uddannelsesbehov, og der stilles krav til kursisten om selvstændighed og ansvar for uddannelsesforløbet. Enkeltfagsstrukturen og muligheden for at tilrettelægge undervisningen på forskellige måder imødekommer kursistens behov for at kunne kombinere fag på forskellige niveauer med forskellige tilrettelæggelsesformer.

I de fleste tilfælde kan kursister uden problemer påbegynde undervisningen og hurtigt komme ind i en god læringsproces. Hvis kursister ikke har deltaget i undervisning i en periode, kan de måske være noget ude af vane med undervisningens rytmer og rutiner, fx med at skulle strukturere forberedelse og skriftlige afleveringer. De kan måske også opleve, at tidligere tilegnede kompetencer er blevet lidt rustne, og at der skal gøres en ekstra indsats for at samle op på viden og færdigheder.

For den uddannelsesfremmede kursist kan starten på et nyt uddannelsesforløb indebære en større udfordring. Kursisten har måske utilstrækkelige kompetencer med sig fra sit grundskoleforløb eller har oplevet nederlag ved at være påbegyndt, men have måttet ophøre fra en ungdomsuddannelse, fordi kompetencerne ikke slog til. Måske var og er kursisten ikke afklaret og bevidst om sit faglige niveau, sit uddannelsesvalg eller om sine behov for yderligere faglig opkvalificering, inden det kan lade sig gøre at vælge, påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse.

Introducerende undervisning er et tilbud til den kursist, som står fremmed og usikker over for undervisning. Et målrettet, individuelt planlagt tilbud om introducerende undervisning kan formindske risikoen for, at kursisten kommer til at lide (endnu et) uddannelsesmæssigt nederlag. På introducerende undervisning kan kursisten få afklaret sine faglige ressourcer og forudsætninger for at kunne starte på avu eller anden undervisning.

I avu-reformen blev alle fag og tilbud nybeskrevet i den nye bekendtgørelse om almen voksenuddannelse (BEK nr. 292 af 1. april 2009), men der har i den efterfølgende periode vist sig behov for en præcisering af visse regler i denne bekendtgørelse. Dette er sket ved Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelsen om almen voksenuddannelse (BEK nr. 641 af 20. juni 2012), som ud over præcisering af reglerne om introducerende undervisning blandt andet også indeholder et mindre antal nødvendige justeringer af læreplanerne for visse fag.

I forbindelse med udstedelsen af ændringsbekendtgørelsen besluttede ministeriet at følge op med en ny udgave af den tidligere Vejledning om introducerende undervisning (Oktober 2009).

Nærværende Råd og vink om introducerende undervisning (Januar 2013) indeholder uddybende og forklarende kommentarer til bekendtgørelsen (kapitel 2, § 10 og bilag 52) samt idéer til undervisnings- og afklaringsforløbenes indhold og tilrettelæggelse.

Identitet og formål

0.0 Identitet

Avu-bekendtgørelsen, kapitel 2, § 10:

Institutionen kan tilrettelægge introducerende undervisning, der skal give kursister et generelt indblik i arbejdsmetoder inden for almen voksenuddannelse og en introduktion til et eller flere fag for derigennem at afdække kursisternes faglige forudsætninger og skabe afklaring hos kursisterne om deres uddannelsesmæssige muligheder, jf. bilag 52. Introducerende undervisning kan på baggrund af en individuel behovsvurdering tilbydes én gang til den kursist, der har ønske og behov for at komme i gang med uddannelse, men som står usikker og fremmed over for undervisning.

Stk. 2. Institutionen træffer beslutning om organisering og tilrettelæggelse af undervisningen inden for en samlet ramme på 22-45 timers uddannelsestid.

Stk. 3. Undervisning efter stk. 1 afvikles forud for eller sideløbende med eventuel undervisning i andre fag efter denne bekendtgørelse end de fag, der er omfattet af introduktionen.

Stk. 4. Uanset stk. 1, 2. pkt., kan institutionens leder efter en konkret vurdering tillade, at der yderligere én gang tilbydes introducerende undervisning til en kursist, som i mindst et halvt år har deltaget i anden undervisning end almen voksenuddannelse eller anden aktivitet, der har været egnet til at fremme den pågældendes muligheder for at gennemføre almen voksenuddannelse, men som fortsat har behov for introducerende undervisning.

Stk. 5. Deltagelse i undervisningen er vederlagsfri.

Introducerende undervisningsforløb skal medvirke til at afklare kursistens faglige ressourcer og fremme kursistens forudsætninger for at kunne starte på avu eller anden undervisning. Elementer fra uddannelses- og erhvervsvejledning integreres i undervisningen for at give kursisten redskaber til at erhverve kendskab til uddannelsesmuligheder og arbejdsmarkedets kvalifikationskrav. Gennem undervisningen får kursisten mulighed for at reflektere over og bearbejde egne erfaringer med uddannelse, udvikle fremtidsplaner og få afklaret uddannelsesbehov.

Introducerende undervisningsforløb er ikke et fag og kan ikke afsluttes med prøve. Tilbudet er således ikke et ”kompetencegivende” tilbud, da det ikke giver deltagerne formelle kvalifikationer. Introducerende undervisningsforløb kan være en indgang til et eller flere fag i avu-fagrækken og er tænkt som et tilbud til den uddannelsesfremmede eller personer, der er usikre i forhold til undervisning, fag og/eller egne uddannelsesmæssige kompetencer.

1. Formål

Formålet med introducerende undervisning er at tilgodese den kursist, der har ønske og behov for at komme i gang med uddannelse, men som står usikker og fremmed over for undervisning, gennem at styrke og frem-

me kursistens forudsætninger, motivation og lyst til uddannelse. Hensigten er, at kursisten bliver afklaret om sine personlige, almene og faglige ressourcer i forhold til fag, uddannelse og erhverv.

Centralt for introducerende undervisningsforløb er afklaring af den enkelte kursists læringskompetencer/uddannelsesbehov. Forud for optagelse foretages en grundig visitation med individuel behovsvurdering, hvor institutionen træffer afgørelse om, hvorvidt introducerende undervisning er det rigtige tilbud og hvilke fag, der skal introduceres til. Kursisten kan altså ikke blot tilmelde sig selv.

Undervisningen skal afklare, om kursisten er parat til almen voksenuddannelse, men også om almen voksenuddannelse er det rigtige tilbud. Relevante fag bidrager i det introducerende undervisningsforløb til kursistens faglige afklaring ved at demonstrere fagenes mål, metoder og arbejdsformer. Der er ikke tale om fagelementer, men om en almenfaglig tilgang til afklaringen af kursistens niveau.

Introducerende undervisningsforløb sætter fokus på kursistens læringskompetencer, og disse involverer både de personlige, almene og faglige ressourcer hos kursisten. Det kunne være:

Faglige kompetencer	Personlige kompetencer	Sociale kompetencer
At vise læse- og skrivekompetencer	At vise vilje til at lære og kunne sætte sig læringsmål	At kunne lytte til og respektere andre i tale og handling
At vise kendskab til faglige begreber og kunne formidle din viden	At koncentrere sig og reflektere over egen læring	Indgå aktivt i par- og gruppearbejde
At kunne informationssøge og udvise kildekritik	At arbejde selvstændigt	At kunne deltage konstruktivt i klasserummet

Tabellen kan evt. bruges til at målsætte det introducerende undervisningsforløb, og indholdet i forløbet vil ændres alt efter den enkelte kursists behov og kompetencer.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1 Faglige mål

I læreplanen er fastsat følgende mål for introducerende undervisning:

Kursisten får:

- a) afklaring i forhold til faglige behov og niveauer
- b) kendskab til egne læringskompetencer
- c) personlig afklaring i forhold til uddannelse
- d) indsigt i et eller flere fags indhold og metoder

e) vejledning i forbindelse med valg af uddannelse og erhverv i bred forstand.

---

a) afklaring i forhold til faglige behov og niveauer

Introducerende undervisningsforløb skal give kursisten mulighed for at blive klogere på sit eget faglige udgangspunkt. Hvis det fx drejer sig om faget dansk, kan en afklaring tage sit udgangspunkt i de 4 kulturelle kompetencer: tale, lytte, læse og skrive. Når læreren udvælger det faglige stof til afklaring, er det vigtigt at indtænke målgruppen af uddannelsesfremmede, så afklaringen ikke fokuserer snævert på faglige begreber, men i de for faget og niveauerne grundlæggende kompetencer. Afklaring skal tage udgangspunkt i et samarbejde, hvor de faglige behov identificeres og vurderes.

Et forløb med faget dansk kunne se således ud:

1. Faglig samtale, hvor kursisten redegør for tidligere erfaringer med faget og egen opfattelse af faglige kompetencer. Læreren redegør kort for danskfagets identitet.
2. Ud fra samtalen får læreren en fornemmelse af udgangspunktet. Efter samtalen vælger læreren et antal tekster af passende sværhedsgrad og i forskellige genrer for at kunne demonstrere fagets metoder for kursisten.
3. Læreren og kursisten arbejder i tæt samarbejde med de 4 kulturelle kompetencer:

Læse – læsestrategier, læsemåder, faglig læsning

Lytte – aktiv lytning til instruktion, debat

Tale – mundtlighed, oplæg, argumentation

Skrive – sætninger, koblinger, komposition og sammenhæng.

Alt efter kursistens forudsætninger kunne et undervisningsforløb med faget engelsk tage udgangspunkt i:

- Kommunikative færdigheder: at turde tale engelsk, formulere spørgsmål og svar, samtale og små fremlæggelser
- Sprog og sprogbrug: ordkendskab og kommunikationsstrategier
- Sprogtilenelse: introduktion til brug af ordbøger, it-baserede øvelser, filmsekvenser, musiksekvenser
- Kultur- og samfundsforhold: aktivere eksisterende viden om engelsktalende lande gennem quiz, Jeopardy, små oplæg og præsentationer.

Læreren evaluerer sammen med kursisten og sætter resultatet i et uddannelsesperspektiv.

Kursistens faglige behov hænger nøje sammen med, hvilke uddannelsesplaner kursisten har.

b) kendskab til egne læringskompetencer

Gennem det introducerende undervisningsforløb skal kursisten få kendskab til og reflektere over egne læringskompetencer. Læringskompetencer omfatter mere end faglig viden. Læ-

ringskompetence er kursistens evne til aktivt at kunne tilegne sig viden og dele viden i samarbejde med andre.

Kompetence handler om evnen til at lære og ikke mindst om at omsætte det lærte til praksis. Læring sker gennem refleksioner og fortolkninger af information og input i samspil med andre i forskellige kontekster. For at der er tale om en kompetence, og ikke blot en færdighed, kræves aktiv handlen og interaktion fra kursistens side.

Læringskompetencer drejer sig altså om en aktiv tilegnelse af ny viden ud fra i forvejen erhvervede kompetencer. Begrebet rummer dels en nysgerrig udforskning over for nyt, som kan være faglig viden eller anden erfaring, og dels en mere systematisk tilgang til at integrere det nye. Kursisten skal derfor ikke alene forholde sig til erfaringer med egne tidligere undervisningsforløb, men også til erfaringer med læring i job og fritid for at kende egne læringskompetencer.

Motivation og holdning til det at lære spiller en afgørende rolle for den enkeltes læringskompetencer. Har kursisten fx gode erfaringer med at indgå i nye sammenhænge, vil det forekomme lettere også at skulle lære og tænke sig selv ind i en uddannelsesmæssig sammenhæng.

De færdigheder og kompetencer, som kursisten bærer med sig, sætter rammerne for den måde, man kan indgå i nye læringssammenhænge på. Et klassisk eksempel på den negative sammenhæng mellem forudsætninger og læring er, når de grundlæggende færdigheder som at kunne læse, regne og skrive ikke er på plads, og derfor kommer til at udgøre en hæmsko for evnen til at tilegne sig ny viden og færdigheder. Der er således en direkte sammenhæng mellem literacy- og læringskompetence.

c) personlig afklaring i forhold til uddannelse

En personlig afklaring i forhold til uddannelse kan tage sit udgangspunkt i følgende områder:

- Motivation
- Faglige ressourcer
- Sociale kompetencer
- Erfaringer fra tidligere uddannelsesforløb
- Selvværd
- Evnen til at målsætte.

Afklaringen kan tage sit afsæt i samtaler og evt. praktiske refleksionsøvelser. Den personlige afklaring sammenholdes med udfaldet af arbejdet med de øvrige faglige mål for det introducerende undervisningsforløb.

Et introducerende undervisningsforløb kan godt involvere flere deltagere, så længe det er den enkeltes personlige afklaring, der er i centrum.

d) indsigt i et eller flere fags indhold og metoder

Et undervisningsforløb inddrager dele af et eller flere fags indhold og metoder. Det skal forstås sådan, at det er fagenes identitet og metoder, der er i fokus. Udgangspunktet kan være: Hvad indeholder faget? Hvordan arbejdes der med de faglige begreber?

Fagets faglige metoder præsenteres og eksemplificeres med udgangspunkt i pædagogiske og læringsmæssige overvejelser. Kursisten skal have mulighed for at reflektere over egne erfaringer med tidligere undervisningsforløb, fag m. v., og i den forbindelse relatere egne erfaringer til fagets metode.

e) vejledning i forbindelse med valg af uddannelse og erhverv i bred forstand

Vejledning er en vigtig del af et introducerende undervisningsforløb. Forud for optag på et forløb har kursistens tanker og ønsker om uddannelse været drøftet. Det introducerende undervisningsforløb skal kvalificere de tanker og ønsker og bringe kursisten tættere på en afklaring.

Med udgangspunkt i kursistens afklaring af læringskompetencer, faglige niveau og personlige ressourcer drøfter vejlederen og kursisten relevante job og uddannelses tilbud, som giver kursisten mulighed for at overveje et videre uddannelsesforløb, og eventuelt udarbejder vejlederen og kursisten i fællesskab en uddannelsesplan. Såvel kollektiv som individuel vejledning kan indgå for at kvalificere kursistens beslutninger og valg.

2.2 Indhold

- a) undervisningen afdækker kursistens faglige forudsætninger og skaber afklaring hos kursisten om dennes uddannelsesmæssige muligheder, idet elementer af uddannelses- og erhvervsvejledning integreres i forløbet*
- b) undervisningen indeholder en bred introduktion til et eller flere fag*
- c) introduktionen behøver fagenes identitet, metode og betydning ud fra en given kontekst*
- d) kursisternes forudsætninger og erfaringer medtænkes i planlægningen og afviklingen af forløbet samt afspejles i indholdet.*

Et introducerende undervisningsforløb kan præsentere mulighederne for videre undervisning. Her lægges vægt på et eller flere fags metodik og på at forberede kursisterne til de udfordringer og forventninger, de vil møde i undervisningen. Forløbet giver kursisterne mulighed for at afstemme egne forventninger til undervisningen og til egne arbejdsformer.

Fag, der indgår i et introducerende undervisningsforløb, præsenteres for kursisterne og fagenes identitet relateres til kursisternes hverdag. Det kan fx gøres ved at lade kursisterne redegøre for et fags indhold og finde eksempler fra hverdagen, hvor faget har betydning. Desuden kan kursisten reflektere over egne skoleerfaringer med faget og kommentere på forventede udfordringer.

Faget samfundsfag kan eksempelvis indgå, idet lærer og kursister drøfter, hvorfor faget er en del af skemaet, og hvorfor samfundsfag kan være et vanskeligt fag. Ligeledes kan kursisterne få til opgave at opstille fem eksempler fra hverdagen, hvor samfundsfag kan hjælpe dem med at forstå, hvad der foregår. Endelig kan læreren vælge en repræsentativ del af et samfundsfagsmateriale, der giver anledning til at tale om læsemåder, fagtermer og metodik, herunder faktabokse, der eksempelvis opsummerer en undersøgelse.

I faget matematik kunne man eksempelvis introducere tankegangskompetencen. Det vil bl.a. sige, at kursisten i det introducerende undervisningsforløb kan få en god fornemmelse af, hvilke slags spørgsmål der er karakteristiske for matematik, hvordan sådanne spørgsmål stilles, og hvilke typer af svar der kan forventes. Kursisten bør præsenteres for de væsensforskellige stofområder af matematikken eksemplificeret med udgangspunkt i hverdags- og samfundslivet.

Faglig læsning angår alle fag og det er oplagt at introducere metoden til kursisten på et introducerende undervisningsforløb. Det er muligt at få inspiration i skriftet [Faglig læsning i fagene](#).

I forhold til alle fag kan der arbejdes med førfaglige ord, således at kursisten bliver bekendt med ikke blot fagsproget, men også de ord som kursisten forventes at kende, når der stilles opgaver. Gennem aktiviteter kan kursisten definere de ord, som de ikke har kendskab til, men som kan være en forudsætning for at forstå og løse en opgave.

Aktiviteterne kunne fx være:

- Markér de ord du kender og forklar ordene med dine egne ord
- Markér de ord du ikke forstår i opgaven og udarbejd ordlister
- Undersøg betydningen af opgaveord i flere fag, fx 'bestem' og 'redegør'.

Arbejdet med førfaglige ord kan være særligt relevant for tosprogede kursister. Her taler man om, at de førfaglige ord udgør et gråzonesprog. Der kan være tale om ord, som oftest kan have flere betydninger alt efter kontekst, og som oftest er en forudsætning for at kunne løse en faglig opgave. Det kunne fx dreje sig om ordene:

- beregn, regel, angiv, døgn, gavl og vindfang (i matematik)
- perspektivere, undersøge (i dansk)
- undersøge, bestemme (i historie)
- stikprøve, klassificere, bestemme (i naturvidenskab).

På den måde vil også tosprogede kursister styrke det sproglige beredskab, de har brug for, inden de starter på anden uddannelse.

3. Tilrettelæggelse

3.1 Didaktiske principper

Udgangspunktet er anerkendelse af kursistens erhvervede erfaringer, ressourcer og kompetencer i forhold til uddannelse, fag og niveau. Undervisningen tilrettelægges så vidt muligt som tematiske helheder.

Det vil være nærliggende at inddrage relevante cases og opgaver, der får kursisten til at reflektere over faglige identiteter og metoder samt eget standpunkt. En case kan være en aktuel sag fra medierne, hvor metoder fra et eller flere fag kan åbne for en dybere forståelse af sagen og vise fagernes anvendelighed. I fx dansk som andetsprog kan casen omhandle et kulturmøde – gengivet i en avisartikel – hvor der i det introducerende undervisningsforløb også kan sættes fokus på sproglige forhold. I engelsk kan casen være en tv-sekvens, der fx drejer sig om en sag fra et engelsksproget område fx valg, kongehuset eller pressefrihed. Og i matematik kan udvalgte opgaver repræsentere hverdagsforhold (indkøb m.v.) hvor matematiske metoder er praktiske at beherske.

Hvor det er relevant og muligt, kan undervisningen tilrettelægges i tematiske helheder, der samler flere faglige perspektiver, i en for kursisten genkendelig og anvendelsesorienteret kontekst. Det kan fx dreje sig om faglig læsning, læringskompetencer og skrivekompetencer.

3.2 Arbejdsformer

Arbejdsformerne afstemmes i forhold til kursistens behov. For at fremme det motiverende aspekt anvendes varierede arbejdsformer med høj deltagerinvolvering. Kursistens undren og nysgerrighed i forhold til de enkelte fag og elementer skal danne grundlag for undervisningen.

Den introducerende undervisning skal motivere kursister, som af forskellige årsager er fremmede over for uddannelse.

Deltagernes undren og nysgerrighed i forhold til de enkelte fag og elementer skal danne grundlag for undervisningen. De arbejdsformer, som benyttes på de introducerende forløb, kan have væsentlig betydning for motivationen. Arbejdsformerne skal tilgodese og tage afsæt i målgruppens forudsætninger og derved give den enkelte mulighed for at bidrage til og reflektere over undervisningens indhold.

Arbejdsformerne skal derfor give plads til høj grad af deltagerinvolvering, således at forløbet opleves som en proces, hvor den enkelte deltagers bidrag har betydning. Det kan eksempelvis dreje sig om CL-baserede arbejdsformer (Cooperative Learning) eller åbne opgaver eller problemstillinger, der lægger op til flere løsningsmuligheder og arbejdsformer samt innovativ tænkning.

3.3 It

It integreres i arbejdet med fag og fagområder, hvor det er relevant.

It benyttes i alle fag som et integreret redskab. Derfor er det naturligt, at it introduceres som arbejdsredskab i den introducerende undervisning. Der skal tages udgangspunkt i deltageres it-færdigheder, og ofte vil der være tale om forskellige forudsætninger hos de enkelte deltagere i forløbet.

I de fleste fag skal der skrives i forskelligt omfang, så det vil være naturligt at lade kursisterne vise, hvad de kan og ikke kan i forhold til tekstbehandling. Kursisterne kan også arbejde med konkrete opgaver vedrørende informationssøgning på internettet – fulgt op af tips og tricks om, hvordan man søger informationer mest hensigtsmæssigt.

I forhold til matematik kan brugen af regneark introduceres ved at arbejde med programmets opbygning. De tre former for input – tekst, tal og beregninger – kan man belyse og eksemplificere. Muligheden for at formatere indholdet i et regneark kan demonstreres og afprøves.

Nogle af mulighederne ved benyttelse af et dynamisk geometriprogram kan vises fx ved at benytte GeoGebra. Opbygningen med en algebra-del og en geometri-delforklares og afprøves.

Generelt vil det i mange sammenhænge være relevant at benytte digitale afklaringsværktøjer i et introducerende undervisningsforløb, i form af logbog, interaktive opgaver, ug-portalen, vejledningsværktøjer m.v.

4. Evaluering

Der foretages en løbende evaluering inden for to felter:

- a) *Intern evaluering, som sikrer, at kursisten gennem reflekserive spørgsmål og dialog kan vurdere eget læringsforløb og udbytte*
- b) *Evaluering af undervisningens form og indhold*

Evalueringsformer og metoder skal afspejle undervisningens mål og indhold.

Der er mange måder at evaluere undervisning på. I forbindelse med den introducerende undervisning skal den løbende, interne evaluering sikre, at kursisten – dels gennem reflekserive spørgsmål, dels gennem dialog – får mulighed for at foretage en selvevaluering med sigte på udbyttet af undervisningen og arbejdsindsatsen. Reflekserive spørgsmål kræver involvering og overvejelser og kan ikke blot besvares med ja eller nej. Hvis kursisten ikke er vant til at be-

svare refleksive spørgsmål, er det vigtigt at starte med små, åbne spørgsmål, som fx: Hvad lærer du lige nu? Hvad vil du gerne vide mere om?

Kursisten skal endvidere have mulighed for at evaluere undervisningen, fx underviserens valg af arbejdsformer, indhold mv.

Det vil være nærliggende hyppigt at benytte sig af varierede, korte evalueringsformer, der i disse forholdsvis korte forløb hurtigt kan give en vurdering af egen faglighed og undervisningsformerne. Det er muligt at få inspiration til den løbende evaluering i [vejledningen om målstyring og evaluering](#), fx side 38 eller side 49.

5. Paradigmatiske eksempler

Eksempel 1: Læringskompetencer

Uddannelsesfremmedheden hos mange kursister involverer gerne usikkerhed om egne læringskompetencer. Her vil derfor være et område, man med fordel vil kunne tage fat på som en første del af et introducerende forløb.

Eksempel 1	Læringskompetencer
<i>Omfang</i>	30 timer. Kurset etableres som et ugekursus med daglig undervisning.
<i>Målgruppe</i>	Kommende avu-kursister, som er uddannelsesfremmede, og som mangler et grundlæggende kendskab til egne læringskompetencer.
<i>Formål</i>	At kursisterne får afklaret egne læringskompetencer og forstår disse i relation til udvalgte avu-fags identitet og metoder.
<i>Fag og faglige mål</i>	Kursisten får a) afklaring i forhold til faglige behov og niveauer b) kendskab til egne læringskompetencer d) indsigt i et eller flere fags indhold og metoder.
<i>Indhold</i>	Forløbet indeholder følgende dele: <ul style="list-style-type: none"> • Samtaler om faglige behov • Opgaver, som illustrerer de faglige niveauer • Øvelser med henblik på læringskompetencer • Afgrænsning af fagenes identitet og metoder.
<i>Materialer</i>	Oversigter over fagenes identitet og metoder Eksempler på faglige tekster Øvelser til afklaringer af læringskompetencer.
<i>Tilrettelæggelse</i>	Forløbet tager udgangspunkt i fagene dansk, engelsk og matematik, hvorigennem kursisterne skal kende og afprøve relevante metoder og reflektere over egne læringskompetencer i forhold til metoderne. Der veksles mellem introduktion, øvelser og refleksion. Forløbets arbejdsformer indebærer <ul style="list-style-type: none"> • fællesoplæg fra faglærer • individuelle opgaver • samarbejde med faglærer og andre kursister • selvevaluering.
<i>Evaluering</i>	For hver del af forløbet evaluerer kursisten sin egen indsats ud fra <ul style="list-style-type: none"> • refleksionskort • opsummeringskort • trafiklystjek.

Eksempel 2: Skriftlighed

En række optagelsessamtaler har vist, at flere potentielle kursister står meget fremmede over for enhver form for skriveproces. De har ikke skrevet noget nævneværdigt i mange år. De tilbydes derfor et introducerende forløb om skriveprocesser, herunder relevante it-værktøjer.

Eksempel 2	Skriftlighed
<i>Omfang</i>	22 timer. Kurset etableres som halvdagsundervisning.
<i>Målgruppe</i>	Kommende avu-kursister med særlige skriveproblemer.
<i>Formål</i>	At forberede deltagerne på de generelle skrivemæssige udfordringer, de vil møde i den kommende undervisning og give dem et kendskab til de it-krav, som VUC'et stiller til alle kursister.
<i>Fag og faglige mål</i>	Kursisten får a) afklaring i forhold til faglige behov og niveauer c) personlig afklaring i forhold til uddannelse e) vejledning i forbindelse med valg af uddannelse og erhverv i bred forstand.
<i>Indhold</i>	Forløbet indeholder følgende dele: <ul style="list-style-type: none"> • Præsentation af udvalgte fags skriftlige dimension • Afklaring om kursistens uddannelsesmæssige muligheder • Elementer af uddannelses- og erhvervsvejledning.
<i>Materialer</i>	Faglige skriveopgaver Grammatiske oversigter Hjemmesider vedr. relevante uddannelser.
<i>Tilrettelæggelse</i>	Forløbet inddrager fagene naturvidenskab og dansk som andetsprog, idet naturvidenskab fx involverer skriftlighed i den faglige dokumentation og i den daglige undervisning, mens dansk som andetsprog involverer skriftlighed som en naturlig del af faget. Der veksles mellem præsentation, opgaver, samtaler og refleksion. Forløbet indebærer <ul style="list-style-type: none"> • individuelle opgaver • samtaler med faglærere og uddannelsesvejleder • samarbejde med faglærer og andre kursister • selvevaluering.
<i>Evaluerings</i>	Undervejs i undervisningsforløbet evaluerer kursisten sin egen indsats ud fra refleksionskort. Sidst i undervisningsforløbet evaluerer kursisten undervisningen og eget udbytte ud fra et evalueringsark, der udfyldes og lægges til grund for en afsluttende evalueringssamtale. Evalueringen indbefatter også en undervisningsevaluering.

6. Bekendtgørelsesændringer pr. 1. august 2012

Ændringer pr. 1. august 2012 i den gældende avu-bekendtgørelse af 1. april 2009 med relevans for introducerende undervisning:

BEK nr. 292 af 01/04/2009	BEK nr. 641 af 20/06/2012
<p>§ 10. Institutionen kan efter behov udbyde særligt tilrettelagt introducerende undervisning, der skal give kursisterne en introduktion til det enkelte fag og et generelt indblik i arbejdsmetoder, jf. bilag 52. Undervisningen tilrettelægges, så den kan kombineres med eller kan følges op af ordinær undervisning. Undervisningen skal omfatte uddannelsesvejledning og skal bidrage til afdækning af kursisternes faglige forudsætninger og uddannelsesmæssige muligheder.</p> <p>Stk. 2. Institutionen træffer beslutning om organisering og tilrettelæggelse af undervisningen inden for en ramme på 22-45 timers uddannelsesetid.</p> <p>Stk. 3. Undervisning efter stk. 1 forudsætter ikke, at kursisten følger anden undervisning efter denne bekendtgørelse, og deltagelse i undervisningen må ikke være en forudsætning for optagelse på fag i den ordinære undervisning.</p> <p>Stk. 4. Deltagelse i undervisningen er vederlagsfri.</p>	<p>§ 10. Institutionen kan tilrettelægge introducerende undervisning, der skal give kursister et generelt indblik i arbejdsmetoder inden for almen voksenuddannelse og en introduktion til et eller flere fag for derigennem at afdække kursisternes faglige forudsætninger og skabe afklaring hos kursisterne om deres uddannelsesmæssige muligheder, jf. bilag 52. Introducerende undervisning kan på baggrund af en individuel behovsvurdering tilbydes én gang til den kursist, der har ønske og behov for at komme i gang med uddannelse, men som står usikker og fremmed over for undervisning.</p> <p>Stk. 2. Institutionen træffer beslutning om organisering og tilrettelæggelse af undervisningen inden for en samlet ramme på 22-45 timers uddannelsesetid.</p> <p>Stk. 3. Undervisning efter stk. 1 afvikles forud for eller sideløbende med eventuel undervisning i andre fag efter denne bekendtgørelse end de fag, der er omfattet af introduktionen.</p> <p>Stk. 4. Uanset stk. 1, 2. pkt., kan institutionens leder efter en konkret vurdering tillade, at der yderligere én gang tilbydes introducerende undervisning til en kursist, som i mindst et halvt år har deltaget i anden undervisning end almen voksenuddannelse eller anden aktivitet, der har været egnet til at fremme den pågældendes muligheder for at gennemføre almen voksenuddannelse, men som fortsat har behov for introducerende undervisning.</p> <p>Stk. 5. Deltagelse i undervisningen er vederlagsfri.</p>
<p>Bilag 52 1. Formål Formålet med introducerende undervisning er at styrke og fremme kursistens forudsætninger, motivation og lyst til uddannelse og hermed tilgodese den kursist, der har ønske og behov for at komme i gang med uddannelse, men som står usikkert og fremmed over for undervisning. Kursisten introduceres til et eller flere fag i fagrækken, og i undervisningen demonstreres fagenes faglige mål, metoder og arbejdsformer. Hensigten er at afdæk-</p>	<p>Bilag 52 1. Formål Formålet med introducerende undervisning er at tilgodese den kursist, der har ønske og behov for at komme i gang med uddannelse, men som står usikker og fremmed over for undervisning, gennem at styrke og fremme kursistens forudsætninger, motivation og lyst til uddannelse. Hensigten er, at kursisten bliver afklaret om sine personlige, almene og faglige ressourcer i forhold til fag, uddannelse og erhverv.</p>

ke kursistens personlige, almene og faglige ressourcer i forhold til fag, uddannelse og erhverv.	
<p>2.1 Mål Kursisten får:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) indsigt i fagets indhold og metoder b) afklaring i forhold til faglige behov og niveauer c) kendskab til egne læringskompetencer d) personlig afklaring i forhold til uddannelse e) vejledning i forbindelse med valg af uddannelse og erhverv i bred forstand. 	<p>2.1 Mål Kursisten får:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) afklaring i forhold til faglige behov og niveauer b) kendskab til egne læringskompetencer c) personlig afklaring i forhold til uddannelse d) indsigt i et eller flere fags indhold og metoder e) vejledning i forbindelse med valg af uddannelse og erhverv i bred forstand.
<p>2.2 Indhold</p> <ul style="list-style-type: none"> a) undervisningen indeholder en bred introduktion til et eller flere fag b) introduktionen belyser fagets identitet, metode og betydning ud fra en given kontekst c) hvor flere fag indgår, tilrettelægges indholdet med udgangspunkt i dele af de faglige mål d) kursisternes forudsætninger og erfaringer medtænkes i planlægningen og afviklingen af forløbet samt afspejles i indholdet e) undervisningen bidrager til afdækning af kursistens faglige forudsætninger og uddannelsesmæssige muligheder. Elementer af uddannelses- og erhvervsvejledning integreres i forløbet. 	<p>2.2 Indhold</p> <ul style="list-style-type: none"> a) undervisningen afdækker kursistens faglige forudsætninger og skaber afklaring hos kursisten om dennes uddannelsesmæssige muligheder, idet elementer af uddannelses- og erhvervsvejledning integreres i forløbet b) undervisningen indeholder en bred introduktion til et eller flere fag c) introduktionen belyser fagenes identitet, metode og betydning ud fra en given kontekst d) kursisternes forudsætninger og erfaringer medtænkes i planlægningen og afviklingen af forløbet samt afspejles i indholdet.

<p>3.1 Didaktiske principper Udgangspunktet er anerkendelse af kursistens erhvervede erfaringer, ressourcer og kompetencer i forhold til uddannelse, fag og niveau. Undervisningen tilrettelægges så vidt muligt som tematiske helheder.</p> <p>3.2 Arbejdsformer Arbejdsformerne afstemmes i forhold til kursistens behov. For at fremme det motiverende aspekt anvendes varierede arbejdsformer med høj deltagerinvolvering. Kursistens undren og nysgerighed i forhold til de enkelte fag og elementer skal danne grundlag for undervisningen.</p> <p>3.3 It It integreres i arbejdet med faget og fagområder, hvor det er relevant.</p>	<p>3.1 Didaktiske principper Udgangspunktet er anerkendelse af kursistens erhvervede erfaringer, ressourcer og kompetencer i forhold til uddannelse, fag og niveau. Undervisningen tilrettelægges så vidt muligt som tematiske helheder.</p> <p>3.2 Arbejdsformer Arbejdsformerne afstemmes i forhold til kursistens behov. For at fremme det motiverende aspekt anvendes varierede arbejdsformer med høj deltagerinvolvering. Kursistens undren og nysgerighed i forhold til de enkelte fag og elementer skal danne grundlag for undervisningen.</p> <p>3.3 It It integreres i arbejdet med fag og fagområder, hvor det er relevant.</p>
<p>4. Evaluering Der foretages en løbende evaluering inden for to felter:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Intern evaluering, som sikrer, at kursisten gennem refleksive spørgsmål og dialog kan vurdere eget læringsforløb og udbytte b) Evaluering af undervisningens form og indhold. <p>Evalueringsformer og metoder skal afspejle undervisningens mål og indhold.</p>	<p>4. Evaluering Der foretages en løbende evaluering inden for to felter:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Intern evaluering, som sikrer, at kursisten gennem refleksive spørgsmål og dialog kan vurdere eget læringsforløb og udbytte b) Evaluering af undervisningens form og indhold. <p>Evalueringsformer og metoder skal afspejle undervisningens mål og indhold.</p>